

«Salonda yer almak sureti ile ilk konserimi şereflendiren Cumhurbaşkanımız beni tebrik ettiler. 'Daha batıya, daha batıya evlâdım...' öğüdünde bulunduktan sonra ilâve ettiler: 'Musikimizde ilerlemek istemeyenler bir gün hüsrana uğrayacaktır.»

İsmet Nedim

S ENÇ fakat olgun, kibar, nazik ve her halinden son derece hassas olduğu anlaşılan bir insan: İsmet Nedim.

Geniş bir zümre tarafından beğenilen ve sevilen değerli sanatkar, «musikide yenilik ve hürriyet» istiyor.

Bu sahada çok şeyler yapmak niyetinde olan, Ankara Radyosunun kıymetli ses sanatkarı ve bestekârı İsmet Nedim'le karşı karşıyayım. Kendisine sorularımı sıralıyorum:

S — «Sanat hayatınız?»

C — «1931 senesinde Samsun'da doğmuşum. Dedem Mısırlı Rıza Bey kanunla meşgul olurdu. Babam Nedim Bey de kanun çalardı. Çocukluğumda dedemin evinde musiki toplantıları yapılırdı. Musikimizi benimsemem ve sihriye kapılmam bu zamanlarda başladı. Mektep sıralarında iken yapılan müsamerelere solist olarak beni iştirak ettiriyorlardı. Talebeliğim esnasında çok beğenip takdir ettiğim iki sanatkar vardı. Bunlardan birisi Münir Nureddin diğeri ise bir ecnebi idi: Beniamino Gigli. İlk, orta ve lise öğrenimimi Samsun'da ikmal ettikten sonra müzik tahsili için Ankara'ya geldim. Kıymetli hoca, üstad Fahri Kopuz Bey'den bir müddet istifade ettim. Bilâhara İstanbul Belediyesi Konservatuarına girerek 3 sene devam ettim. Şunu bilhassa belirtmek isterim ki, bütün tedrisatın notlarını alarak bir konservatuvar mezunu bilgisine sahip oldum. Bu arada Şefik Gürmeriç Bey'den de hayli faydalandığımı zikretmeliyim. Mütâakiben Ankara'ya döndüm. 1957 senesinde Ankara Radyosunda açılan imtihana girdim. Burada başımdan geçen bir hâdiseyi heveskârlara teşvik mahiyetinde, duyurmak isterim. Zamanın üstatlarından müteşekkil jüride bulunan bir sanatkarımızın 'Evlâdım siz müzisyen olamazsınız, bunun iki sebebi var. Birincisi sizde musiki kulağı yok, ikincisi sesiniz katıyen mikrofonik değil bu işten vazgeçin ben size hançeremden çıkarıp, ses verecek değilim' dedi. Velhasıl radyoya giremedim. Buna rağmen azmim kırılmadı, çok hummalı bir çalışmadan sonra ve Anka-

ra Devlet Konservatuarı hocalarından Muammer Bey'den dersler alarak musiki bilgimi genişlettim ve 1958 senesinde Ankara Radyosunda açılan stajyer imtihanını en yüksek puanı alarak kazandım. Ankara Radyosunda Ruşen Kam, Suphi Ziya Özbekkan, Refik Ahmet Sevgil, Halil Bedii Yönetken, Muzafer İlkar gibi kıymetli hocalardan çok istifade ettim ve bu suretle Türk ve batı müziği nazariyatı bilgimi genişletmiş oldum. Aynı sene içinde Ankara Radyosunda yapılan terfi imtihanında iki derece terfi ederek sanatkar kadrosuna geçtim ve solo yayınları yapmaya başladım. Halen de topluluklara girmekte ve solo yayınları yapmaktayım. Bütün bunlardan sonra şunu belirtmeyi bir borç bilirim, beni sanata teşvik eden yılmadan kuvvet veren annemdir.»

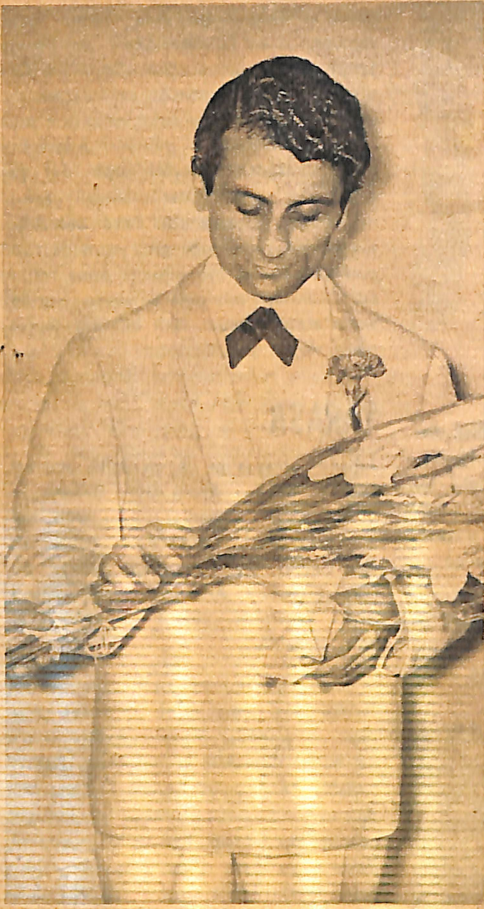
S — «Bestekârlığa ne zaman heves ettiniz?»

C — «Musikimizin nağmeleri bir dereceye kadar beni tatmin etmiştir. Bilâhara yeni aralıklara, yeni enstrümanlara, yeni müzik fikirlerine ihtiyaç olduğuna kanaat getirdim ve bu yolda çalışmalara başyarak ilk bestem olan 'Çoban Çeşmesi'ni, 1958 de yaptım. Bundan sonra çalışmalarına devam ederek 'Yalnızlar', 'Gel kalbimin tahtında saltanat süren güzel', 'Sarı gül', 'Han duvarları', 'Nasıl ihanet ettin' isimli eserlerimi meydana getirdim. Bugüne kadar 100 ü müteceviz eser yaptım. Bunlardan ancak 10-15 tanesi halen okunmaktadır, diğerleri ben de mahfuzdur.»

S — «Sanat hayatınızda heyecan duyduğunuz anlar?»

C — «İlk konserimde duyduğum heyecanı hayatımda hiç hissetmedim. Bu benim için büyük bir imtihandı. Tek başıma büyük bir konser işine kalkmıştım. Musikimizde henüz yeni bir isimdi. De-

PORTRESİ — Yandaki fotoğrafta, Ankara Radyosunun sevilen sesi ve bestekârı İsmet Nedim'in bir portresi görülüyor...

BİR KONSERİNDEN SONRA — Gençler tarafından çok tutulan İsmet Nedim bir konserinden sonra verilen buketle halkı selâmlıyor. Yanda bir poz.

ğişik melodilerle ve tavırlarla tanınmış olduğum için dinleyicilerin beni nasıl karşılayacaklarını kestiremiyordum. Türk musikisinin şimdiye kadar gelmiş olan bazı geleneklerinden tamamen ayrılmıştım. Bu konseri Ankara'da Büyük Sine-mada 1961 senesinde veriyordum, Devlet Başkanımız ve diğer hükümet erkânı da konsere şeref vermişlerdi. Saat 21.15 te halk üzerindeki ışıklar ağır ağır karartıldı, vokalli bir giriş müziği ve çan sesleri ile konsere başladık. Konser daha ilk dakikalarda o kadar büyük ilgi ve tezahüratla karşılandı ki bütün heyecanımın hemen kaybolduğunu hatırlıyorum. O gün, sayın Cumhurbaşkanımızın söylediği şu sözler hâlâ kulaklarımdadır. 'Beğendim, tebrik ederim, daha batıya, daha batıya evlâdım,' dediler ve devamlı 'Musikimizde ilerlemek istemiyenler bir gün hüsrana uğrayacaklardır.' Cümlesini sözlerine ilâve etiler. Ayrıca beni irşat edecek bazı cümleler sarfettiler. O gece duymuş olduğum heyecanı hiç unutmam.»

S — «Musiki konusunda istikbaldeki tasavvurlarınız?»

C — «Ben Türk musikisinden bir vasıta olarak faydalanılmasına muhalifim. Vasıtadan kastım, Türk müziği yalnız eğlence unsuru olmamalıdır. Bir sanat kolu olarak, konserler şeklinde halka dinletilmelidir. Meselâ bir opera eseri gibi. Bu benim en büyük arzum ve istikbaldeki tasavvurlarımdır.»

S — «Türk musikisinde yapmak istediğiniz ve üzerinde çalıştığınız yenilikler benimsendi mi?»

C — «Dinleyicilerimden bu konuda teşvik edici bir hayli mektup ve telefonlar almaktayım. Yabancı memleketlerde tahsilde bulunan yabancı asıllı talebelerden de mektuplar aldım. Bunlardan edindiğim kanaat, bu yol benimsenmiştir. Ankara'da bazı gençler, Bahçelievler'de bir yere İsmet Nedim Meydanı adını verdiler. Bu resmen Belediye tarafından tescil edilmiş değildir. Fakat gençlerin bu yolu beğendiklerini gösterir ve yapmış oldukları bu jest de beni son derece müteahhis etmiştir.»

YALNIZLAR

Nihavent

Müzik: İsmet Nedim

VOKAL

Yalnızlar Yalnızlar Yalnızlar Ah Ey yalnızlar

VOKAL

Ey yalnızlar hâli mi zi biliyorum bu şarkıyı sizleri için söylüyorum Ey yalnızlar

SAZ

Ah Gençliğiniz bir masumdur geçer bir gün

SAZ

Ah Başla rızın di kel se de çöker bir gün

SAZ

Ah Gözleri niz kaahı yaz lar dâker

SAZ

Koşunaz ka koşunaz ka se ulu ni z Baş gâme sin sa de tti şerh li ği ni z

SAZ

Ah ki bulun yu wa ku run aşk is kal pler aşk is ke ti ger Ey yalnızlar Ah Ah

SAZ

Ah

SAZ

Yalnızlar Yalnızlar Yalnızlar Ah Ey yalnızlar

İSTANBUL

RADYOSUNDAN

TÜRK MÜZİĞİ

SEÇMELERİ

31.8.1963

13.00-13.20 Afife Ediboğlu
15.40-16.00 Sevim Süer
21.40-22.00 Güzide Kasacı

1.9.1963

10.00-10.30 Seçtiğiniz şarkılar
13.00-13.20 Muzaffer Birtan
16.15-16.30 Mustafa Kandıralı
20.40-21.00 Ahmet Çağan
21.30-21.50 Mülkiye Ecevit

2.9.1963

12.10-12.30 Cevriye Ceyhan
18.30-19.00 Radyo Karma Faslı
19.40-20.00 Salih Dizer
20.40-21.00 Aylâ Büyükataman
21.30-22.00 Küçük Koro

3.9.1963

9.00-9.20 İstanbulun Sesi
12.10-12.30 Orhan Şener
18.30-19.00 Radyo Erkekler Faslı
19.40-20.00 Afitap Karacan
20.40-21.00 Recep Birgit
21.30-21.45 Nesrin Sipahi

4.9.1963

12.10-12.30 Ekrem Kongar
13.00-13.20 İnci Atalay
18.30-19.00 Radyo Küme Faslı
19.40-20.00 Süheylâ Gürses
21.40-22.00 Rıza Rit

5.9.1963

13.00-13.20 Gülseren Güvenli
17.45-18.00 Melâhat Pars
18.30-19.00 Radyo Karma Faslı
19.40-20.00 Fahriye Caner
21.00-21.20 Alâeddin Yavaşca

6.9.1963

9.00-9.20 İstanbulun Sesi
13.00-13.20 Sabite Tur Gülerman
18.30-19.00 Radyo Kadınlar Faslı
21.30-22.00 Klasik Koro